

Sygn. akt V U 868/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Mongiallo

Protokolant: star. sekr. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 13 lipca 2015 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 868/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 lipca 2015r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy W. P. ponownego ustalenia wysokości emerytury wskazując w uzasadnieniu, że nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury nie przekracza 250%, w związku z czym w myśl przepisu art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ustalenia wysokości ww. świadczenia zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca W. P., wnosząc o jej zmianę. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że spełnia określone w cyt. wyżej przepisie art. 110a warunki do ponownego ustalenia wysokości emerytury, gdyż zastosowano wobec niego ograniczenie podstawy wymiaru emerytury do 250% przeciętnego wynagrodzenia a przed 1 stycznia 1999 r. odprowadzano składki emerytalne od całego jego wynagrodzenia rocznego, przekraczającego 250% przeciętnego wynagrodzenia. Podał nadto, iż po przejściu na emeryturę 16 stycznia 2006r. był czynny zawodowo i pracował na pełnym etacie od 3 czerwca 2008 r. do 31 grudnia 2011 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc te same argumenty co w zaskarżonej decyzji. Ponadto wskazał, iż nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru, wynosi 236,99%, zaś wskaźnik obliczony z dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu,

przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, wynosi 247,90%. W związku z powyższym jest on niższy od 250% i dlatego ubezpieczonemu nie służy prawo do ponownego ustalenia wysokości emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. P. urodził się (...)

Decyzją z 9 lutego 2006r. (...) Oddział w L. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 16 stycznia 2006r., tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego organ rentowy przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1995r. do grudnia 2004r. Ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 266,78%, został on ograniczony do 250%.

Decyzją z 12 lipca 2006r. organ rentowy – na wniosek ubezpieczonego – przeliczył wysokość emerytury uwzględniając zmianę okresu, z którego ustalono podstawę wymiaru świadczenia, tj. do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął wynagrodzenie za okres od stycznia 1996 r. do grudnia 2005 r. Wyliczony z tych lat wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wynoszący 267,19% został ograniczony do 250%, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Stosunek wynagrodzenia ubezpieczonego do rocznego przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych latach, licząc od 1981 r. do momentu rozwiązania stosunku pracy wynosił odpowiednio:

- w 1981 r. – 196,47%, - w 1982 r. – 158,82%,
- w 1983 r. – 170,62%, - w 1984 r. – 178,14%,
- w 1985 r. – 207,44%, - w 1986 r. – 210,37%,
- w 1987 r. – 26,20%, - w 1988 r. – 138,43%
- w 1989 r. – 175,10%, - w 1990 r. – 231,12%,
- w 1991 r. – 231,66%, - w 1992 r. – 245,18%
- w 1993 r. – 247,95%, - w 1994 r. – 222,44%,
- w 1995 r. – 252,14%, - w 1996 r. – 321,02%,
- w 1997 r. – 408,82%, - w 1998 r. – 262,53%,
- w 1999 r. – 166,61%, - w 2000 r. – 177,82%,
- w 2001 r. – 253,11%, - w 2002 r. – 277,85%,
- w 2003 r. – 272,19%, - w 2004 r. – 275,66%,
- w 2005 r. – 256,32%, - w 2006 r. – 18,98%.

Po otrzymaniu w czerwcu 2006r. wynagrodzenia rocznego za 2005r. - tzw. 13-stki, ubezpieczony wniósł o ponowne przeliczenie emerytury, dostarczając do ZUS druk Rp-7 obejmujący to wynagrodzenie. Organ rentowy zaliczył ww. dochód ubezpieczonego do dochodu za rok 2005 r., w związku z czym zwiększeniu uległ wskaźnik określający stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia za ten rok: z 226,52% do 256,32%. Decyzją z 12 lipca 2006r. organ rentowy przeliczył ubezpieczonemu wysokość emerytury.

W dniu 3 czerwca 2008r. ubezpieczony podjął zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. w L. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

W toku zatrudnienia ubezpieczony kilkakrotnie występował o przeliczenie emerytury celem uwzględnienia w wymiarze świadczenia dodatkowego okresu zatrudnienia.

W (...) Sp. z o.o. w L. ubezpieczony pracował do 31 grudnia 2011r. Po zakończeniu zatrudnienia dostarczył do ZUS zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 12 stycznia 2012r. (druk Rp-7) z zarobkami za lata 2008 – 2011 i wniósł o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem dodatkowego okresu jego zatrudnienia oraz wynagrodzenia wykazanego w druku Rp-7.

Łączna kwota wynagrodzenia ubezpieczonego z tytułu pracy świadczonej na rzecz (...) Sp. z o.o. za rok 2008 wyniosła 20.190,14 zł, za rok 2009 – 26.441,08 zł, za rok 2010 – 47.762,58 zł i za rok 2011 – 48.205,74 zł.

Stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia w ww. latach wyniósł odpowiednio:

- w 2008 r. – 57,15%,
- w 2009 r. – 71,01%,
- w 2010 r. – 123,42%,
- w 2011 r. – 118,17%.

Decyzją z 23 kwietnia 2013r. ZUS Oddział w L. przeliczył ubezpieczonemu emeryturę, uwzględniając jego dodatkowy staż pracy. Jednocześnie w załączniku do ww. decyzji –w związku z wnioskiem ubezpieczonego o przeliczenie emerytury również z uwzględnieniem wynagrodzenia wykazanego w druku Rp-7 z 12 stycznia 2012r. – wyjaśnił, że po przeliczeniu emerytury z uwzględnieniem zarobków wykazanych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 12 stycznia 2012r. oraz z 23 stycznia 2013r. nadal najkorzystniejszym dla ubezpieczonego jest dotychczasowy wariant, na podstawie którego ustalona została wysokość jego emerytury.

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji, kwestionując jedynie to, że organ rentowy nie zaliczył mu do uprawnień emerytalnych okresu jego pobytu na urlopie wypoczynkowym od 4 do 25 stycznia 1988r. oraz że przyjął błędny przelicznik (tj. 1,4 zamiast 1,8) przy zaliczaniu mu okresu pracy górniczej za czas od 2 czerwca 1996r. do 28 czerwca 1998r. Odwołanie wnioskodawcy zostało odrzucone na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Wnioskiem z 23 czerwca 2015r. ubezpieczony zwrócił się o ponowne ustalenie wysokości jego emerytury, w oparciu o przepisy ustawy z 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W załatwieniu ww. wniosku organ rentowy zaskarżoną decyzją z 13 lipca 2015r. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury, wskazując iż wysokość świadczenia nie może być ponownie ustalona, ponieważ nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekracza 250%.

bezsporne, nadto: akta ubezpieczeniowe ZUS oraz informacja ZUS z 18.12.2015 r. k. 47.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z cyt. przepisem może nastąpić tylko raz (ust. 2).

Wysokość emerytury podlega zatem ponownemu ustaleniu od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl art. 110a ustawy emerytalnej, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

1. do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, tj. z okresu:

- kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru,
- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury;

2. nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy jest wyższy niż 250%.

W niniejszej sprawie ubezpieczony – w ocenie Sądu – nie spełnił drugiego z ww. warunków, skutkiem czego organ rentowy zasadnie odmówił mu prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury. Podejmując taką decyzję organ rentowy przeanalizował dwa wskazane wyżej warianty, w oparciu o które miałyby być przeliczona emerytura wnioskodawcy. W pierwszej kolejności do wyliczeń organ rentowy przyjął 10 kolejnych lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury. Jako że wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury ubezpieczony zgłosił w 2015 r. wymagane 20-lecie obejmowało lata od 1995 r. do 2014 r. W ramach tego 20-lecia ZUS przyjął do wyliczeń zarobki ubezpieczonego za okres od 1997 r. do 2006 r. Musiały to być bowiem lata kalendarzowe przypadające bezpośrednio po sobie. W latach tych ubezpieczony miał najwyższe zarobki i co za tym idzie najwyższe wskaźniki wysokości podstawy wymiaru. Ten 10-letni okres musiał też uwzględniać zarobki ubezpieczonego przypadające w całości lub w części po przyznaniu mu emerytury. Tak bowiem stanowi wprost przepis, na który powołuje się ubezpieczony i w oparciu o który ZUS dokonał wyliczeń. Emeryturę zaś wnioskodawca otrzymał na mocy decyzji z 9 lutego 2006r. Wbrew twierdzeniu ubezpieczonego -do wyliczeń nie można było zatem przyjąć jego zarobków za lata 1996 – 2005. Ratio legis przepisu art. 110a ustawy emerytalnej polega na przyznaniu prawa do jednorazowego przeliczenia emerytury ubezpieczonym, którzy nie tylko przed przyznaniem prawa do tego świadczenia osiągnęli wysokie dochody, ale pracując po przyznaniu emerytury także osiągają wysokie dochody. Stąd do wyliczeń muszą być przyjęte zarobki takiego ubezpieczonego chociażby za jeden rok przypadający po uzyskaniu prawa do emerytury. W przypadku zaś ubezpieczonego i wariantu z 10 kolejnymi latami obejmującymi „najlepsze zarobkowo” lata wnioskodawcy, uwzględniony nie mógł zostać jakikolwiek rok przypadający od 2006 r. (a więc od roku, w którym otrzymał emeryturę), lecz musiał to być rok kolejny. A zatem, jeśli najlepsze pod względem wskaźników lata ubezpieczonego przypadały na lata 1995 – 1998 i 2001 – 2005 to, aby spełnić warunek przeliczenia świadczenia w oparciu o przepis art. 110a ustawy emerytalnej pod uwagę należało wziąć zarobki ubezpieczonego z 10 kolejnych lat kalendarzowych uwzględniających również rok 2006 – a więc okres przypadający po przyznaniu świadczenia. Wzięcie pod uwagę każdego innego późniejszego okresu, tj. po 2006 r., byłoby już niekorzystne dla ubezpieczonego. Zarabkował on bowiem jedynie w latach 2008 – 2011, ale wskaźniki wysokości podstawy wymiaru za te lata nie były wysokie - najwyższy był za 2010r. i wynosił 123,42%.

Wyliczony we wskazany wyżej sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za lata 1997 – 2006 wyniósł 236,99%, a więc nie przekroczył wymaganego przepisami wskaźnika 250%. W błędzie pozostaje przy tym ubezpieczony, twierdząc, że dodatkowe wynagrodzenie roczne, które otrzymał w czerwcu 2006 r. powinno być doliczone do jego dochodów za ten rok, co zwiększyłoby niską podstawę wymiaru składek za 2006 r. (na poziomie jedynie 18,98%). Zgodnie z § 6 zd. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 1 kwietnia 1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U. z 1985 r. Nr 18, poz. 77 z późn. zm.), składniki wynagrodzenia pobierane w odstępach czasu dłuższych niż miesiąc oblicza się w stosunku miesięcznym i dolicza do wynagrodzenia z tych miesięcy zatrudnienia, za które wynagrodzenie to przysługuje. A zatem, jeśli ubezpieczony w czerwcu 2006 r. otrzymał dodatkowe wynagrodzenie roczne za rok 2005, to nie było żadnych podstaw aby wynagrodzenie to doliczyć do jego dochodów za 2006r. Takie stanowisko wyraził też Sąd Najwyższy w uchwale z 8 stycznia 2007r. (I UZP 5/06, OSNP 2007/9-10/139). Wynagrodzenie to podlegało zatem doliczeniu do dochodów za 2005r. i jako takie zwiększyło wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za ten rok z 226,52% do 256,32%. Sam ubezpieczony był o tym informowany przez pracodawcę i z tego powodu miał również przeliczaną emeryturę, o czym zdaje się aktualnie zapominać.

Uprawnienia do przeliczenia emerytury w myśl art. 110a ustawy emerytalnej wnioskodawca nie uzyska też, jeśli pod uwagę weźmie się wyliczenia według wariantu II, tj. z dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury (tj. przed 2015 r.). Do wyliczeń wg tego wariantu przyjąć należy również przynajmniej jeden rok przypadający po przyznaniu ubezpieczonemu świadczenia. W przypadku wnioskodawcy takim najkorzystniejszym zarobkowo rokiem po 2006 r. był rok 2010, w którym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosił 123,42%. Do wyliczeń wg powyższego wariantu organ rentowy przyjął następujące lata, w których ubezpieczony miał najwyższe wskaźniki, tj. 1981, 1984 – 1987, 1990 – 1998, 2001 – 2005 i 2010 r. Obliczony na podstawie wskaźników z ww. lat średni wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 245,18%, a więc –tak jak w przypadku wariantu I – również poniżej 250%. W takim stanie rzeczy, także przy zastosowaniu wariantu II, nie było podstaw do przeliczenia ubezpieczonemu emerytury w oparciu o cyt. na wstępie przepis art. 110a ustawy emerytalnej. Organ rentowy dokonał w tym względnie poprawnych operacji wyliczeniowych i zasadnie wydał decyzję odmowną.

Wobec braku uzasadnionych podstaw odwołania, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.